

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 27 september 2017
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2017-007058 - gemeente Bronckhorst
Activiteit : Sloopwerkzaamheden aan de Vosheuvelweg 6, 7251 NC Vorden
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : Provincie Gelderland
Zaaknummer : 2017-007058

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van de heer C. Bleijerveld namens Provincie Gelderland, Markt 11 te Arnhem, hierna te noemen de aanvrager, van 2 mei 2017 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst wordt de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 2 mei 2017 ontvingen wij een aanvraag van Provincie Gelderland voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb voor het verplaatsen van een vaste rust- en verblijfplaats van de Kerkuil.

De ontheffing wordt aangevraagd in verband met de sloopwerkzaamheden op een agrarisch erf aan de Vosheuvelweg 6 te Vorden. In een te slopen ligboxenstal is een kerkuilennestkast aangetroffen. De voorgenomen ingreep leidt, zonder het treffen van maatregelen tot overtreding van de Wnb artikel 3.1 lid 2 en artikel 3.5 lid 4 ten aanzien van de broedlocatie van de Kerkuil.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het volgende in de wet genoemde belang: Volksgezondheid of openbare veiligheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor dit project is niet eerder een ontheffing afgegeven.

Uit de aanvraag blijkt dat er geen gebruik wordt gemaakt van een gedragscode.

De aanvraag maakt onderdeel uit van deze ontheffing.

De volgende documenten zijn gebruikt bij de beoordeling van de aanvraag:

- Ondertekend aanvraagformulier beschermde soorten d.d. 26 april 2017.
- Rapport quickscan flora en fauna d.d. 8 december 2016.
- Rapport projectplan Kerkuil d.d. 28 april 2017.
- Soortenstandaard Kerkuil d.d. januari 2015.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen artikel 3.3 lid 1 (Vogelrichtlijnsoorten), artikel 3.8 lid 1 (Habitatrichtlijnsoorten / Verdrag van Bern soorten / Verdrag van Bonn soorten) van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Provincie Gelderland, Markt 11 te Arnhem;

voor de soorten, van de verbodsbepalingen en voor de wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang ¹	
Kerkuil	Artikel 3.1 lid 2 Vogelrichtlijn	Het beschadigen of vernielen van nesten of rustplaatsen	A
	Artikel 3.5 lid 2 Habitatrichtlijn inclusief Bern en Bonn	Verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4 Habitatsoorten inclusief Bern en Bonn	Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen beschadigen of vernielen	B

¹ Belangen:

A. Artikel 3.3, lid 4 onder b1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

B. Artikel 3.8, lid 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De ontheffing geldt voor het gebied aan de Vosheuvelweg 6 te Vorden zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- 1 De ontheffing is geldig tot en met 31 augustus 2019.
- 2 Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan van de start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via emailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-007058 en de datum van start van de werkzaamheden.
- 3 Deze ontheffing wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de ontheffinghouder of aantoonbaar in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing. Ook voor de uitvoering, bekostiging en het beheer van deze maatregelen blijft de ontheffinghouder primair verantwoordelijk en aansprakelijk.
- 4 De in voorschrift 3 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichhouders en opsporingsambtenaren.
- 5 De in voorschrift 3 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
- 6 De werkzaamheden moeten worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol.

- 7 De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd conform het ecologisch werkprotocol. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.
- 8 Voor de Kerkuil dienen twee alternatieve nestkasten opgehangen te worden. De hiervoor bepaalde locaties zijn op het erf van Lindenseweg 18a en Schuttestraat 16 te Vorden. De nestkasten dienen minimaal 3 maanden voorafgaand aan de werkzaamheden aanwezig te zijn.
- 9 Het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaats moet worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode waarin het nest van de Kerkuil wordt gebruikt als broedgelegenheid. Deze periode loopt globaal van februari tot en met augustus. Per jaar en per broedpaar kan deze periode zowel eerder als later beginnen en eindigen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De geschiktheid van de periode voor de uitvoering van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de Kerkuil.
- 10 De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de Kerkuil.

BEOORDELING

Project

In de aanvraag beschreven project

Het project waarop deze ontheffing betrekking heeft ligt aan de Vosheuvelweg 6 te Vorden. Het betreft een gedeelte van een agrarisch erf. Het erf is bebouwd met een mestsilo, een ligboxenstal, een jongveestal en een schuur. De nestlocatie van de Kerkuil bevindt zich in de ligboxenstal. De bebouwing is niet meer als zodanig in gebruik en is grotendeels leegstaand. De bedrijfsvoering is sinds lange tijd gestaakt en niet meer in gebruik voor agrarische doeleinden.

De initiatiefnemer wil de opstallen en de erfverharding rondom het woonhuis verwijderen. De doelstelling is om de locatie om te vormen naar grasland.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

In december 2016 is een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de hand van een bureaustudie en een veldbezoek. Het veldbezoek is afgelegd op 21 november 2016. De lokale kerkuilenwerkgroep Achterhoek Noord is tevens betrokken bij het onderzoek. De betreffende nestkast is door deze werkgroep geplaatst. Op 20 maart 2017 is de nestlocatie bezocht met een medewerker van de kerkuilenwerkgroep en is de kast geïnspecteerd. De sporen in de omgeving van de kast wijzen op intensief gebruik.

Er is tevens onderzoek verricht naar mogelijke alternatieve verblijfplaatsen. Daartoe is een omgevingscheck uitgevoerd. Daarbij is bij (geschikte) erven in de omgeving navraag gedaan om medewerking te verlenen voor het plaatsen van een kerkuilenkast. In de directe omgeving zijn op twee erven kerkuilenkasten geplaatst op 25 maart 2017. Op circa 600 meter ten westen (Lindenseweg 18a) van de onderzoekslocatie en circa 800 meter ten noordwesten (Schuttestraat 16) van de onderzoekslocatie. In een straal van 500 meter van de onderzoekslocatie blijken weinig geschikte rustige erven met schuren aanwezig die een functie kunnen vervullen als alternatieve verblijfslocatie. Gelet op het feit dat de directe omgeving een grootschaliger karakter heeft met verkavelde agrarische percelen die geen niet optimaal foerageergebied bieden, zal de Kerkuil een groot territorium hebben en zullen de kasten binnen het huidige territorium vallen.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Bij de verschillende gebouwen is gezocht naar de aanwezigheid van geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen, overige zoogdieren en vogels. In de te slopen ligboxenstal is een kerkuilenkast aangetroffen. De sporen in de omgeving van de kast wijzen op intensief gebruik. Door de bewoners is aangegeven dat de Kerkuil in de stal heeft gebreed.

Volgens het onderzoek biedt de te slopen bebouwing geen potentiële verblijfsmogelijkheden voor andere te verwachten beschermde soorten zoals de steenuil en huismus. Ook zijn geen mogelijkheden aanwezig voor vleermuizen om te verblijven.

Beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep niet te verwachten op de onderzoekslocatie.

In de aanvraag beschreven factoren die effecten kunnen veroorzaken

Door de sloop van het gebouw wordt een verblijfplaats van de Kerkuil vernield. Ook zal het foeragegebied tijdelijk in oppervlakte en kwaliteit afnemen door de werkzaamheden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Zonder verdere maatregelen zal er door de sloop een nestlocatie en roestplaats van de Kerkuil verloren gaan. Dit betekent dat het betreffende kerkuilenpaar een nieuwe verblijfplaats moet gaan betrekken. De Kerkuil is voor zijn nest- en roestplaatsen vrijwel geheel afhankelijk van de aanwezigheid van schuren en nestkasten. Er is geen natuurlijk aanbod van nestlocaties. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn weinig kerkuilen en kerkuilenkasten. De kerkuilen op de onderzoekslocatie kunnen daardoor niet uitwijken naar een andere kerkuilenkast in de omgeving. Tevens bevinden zich in de omgeving weinig schuren die geschikt zijn als nestlocatie voor de soort. Door het aanbrengen van alternatieve verblijfplaatsen kunnen de kerkuilen uitwijken.

In de aanvraag beschreven preventieve en mitigerende maatregelen

De beschreven maatregelen zijn in te delen in vier stappen:

- a. opvang van het verlies van de huidige functionaliteit;
- b. onderzoekslocatie voor de ingreep ongeschikt maken voor de soort;
- c. controleronde(s) om afwezigheid Kerkuil op moment van ingreep aan te tonen;
- d. in de nieuwe situatie duurzame verblijfsmogelijkheden voor Kerkuil creëren.

Ad a. Alternatieve verblijfplaatsen

Ruim voorafgaand aan de sloop worden alternatieve verblijfplaatsen aangeboden cf. de soortenstandaard Kerkuil. Deze verblijfplaatsen voldoen tevens als permanente mitigatie. In samenspraak met de kerkuilenwerkgroep zijn op twee locaties in daartoe geschikte schuren binnen een straal van 800 m kasten geplaatst. De schuren bevatten tevens beschutte ruimtes die kunnen dienen als roestplaats voor het mannetje.

Ad b. Ongeschikt maken

Het ongeschikt maken van de huidige nest- en roestplaats wordt gestart buiten de kwetsbare voortplantingsperiode (van februari tot en met augustus). De nestlocatie wordt ongeschikt gemaakt door het daken van alle stallen te verwijderen. Hierdoor zijn er geen beschutte ruimtes meer, waardoor de plek ongeschikt wordt als nest/ verblijfslocatie. Vooraf wordt een controle uitgevoerd om uit te sluiten dat er kerkuilen aanwezig zijn ten tijde van de sloopwerkzaamheden.

Ad c. Controleronde

Doordat de daken in zijn geheel separaat worden verwijderd en de schuilmogelijkheden voor de soort daardoor zijn verdwenen, is er voldoende zekerheid dat de locatie niet door een Kerkuil in gebruik is op het moment van totaalsloop. Een extra controleronde is niet noodzakelijk.

Ad d. Duurzaam aanwezige verblijfplaatsen

De verblijfplaatsen worden door de kerkuilenwerkgroep blijvend gemonitord en onderhouden. Ze dienen daarom ook als permanente mitigatie.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soorten en verboden genoemd in tabel 1.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend.

Volgens de soortenstandaard (RVO, 2015) zouden alternatieve verblijfplaatsen binnen 500 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats aangebracht moeten worden. De nieuwe kasten worden geplaatst op 600 en 800 meter afstand.

In een straal van 500 meter van de onderzoekslocatie blijken weinig geschikte rustige erven met schuren aanwezig die geschikt zijn als alternatieve verblijfslocatie. De erven in dit deel van het buitengebied van Vorden liggen relatief ver uit elkaar. De directe omgeving heeft een grootschaliger karakter met verkavelde agrarische percelen die niet een optimaal foerageergebied vormen. Daarom zal de Kerkuil een groot territorium hebben en zullen de alternatieve kasten binnen het huidige territorium vallen.

Om ervoor te zorgen dat de maatregelen worden uitgevoerd zijn deze tevens in de voorschriften opgenomen.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Er zijn geen alternatieven denkbaar die de gewenste ontwikkelingen mogelijk maken zonder ingrepen te plegen aan de bestaande bebouwing. De gebouwen zijn oud en vervallen en voldoen niet meer aan de hedendaagse functionele eisen. De bedrijfsvoering van het agrarische bedrijf is al sinds lange tijd gestaakt. De huidige bebouwing is ongeschikt voor vernieuwde agrarische bedrijfsvoering. Handhaving van de huidige situatie zal leiden tot verder verval, waardoor het op de lange duur ook voor de Kerkuil niet meer geschikt is als verblijfplaats.

Conclusie

Er is voldoende onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat. Door de gekozen werkwijze worden effecten voor de Kerkuil en andere beschermde soorten zoveel mogelijk voorkomen.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn. Deze staan aangegeven in tabel 1. Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang.

De bebouwing op de onderzoekslocatie verkeert in een vervallen staat. De huidige bebouwing en locatie is ongeschikt voor de vernieuwde en duurzame agrarische bedrijfsvoering. In de toekomst is exploitatie van de gebouwen niet meer mogelijk, waardoor er risico's zijn van brand verpaupering, instortinggevaar en asbestgevaar. Door de bebouwing op de onderzoekslocatie te slopen wordt de openbare veiligheid geborgd, er kan geen brandstichting ontstaan, instortingsgevaar en asbestgevaar blijft uit. De sloop van de bebouwing is daardoor op te vatten onder het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid. Eveneens geldt er in 2024 een wettelijk verbod op asbestdaken. Voor deze datum dienen de asbestdaken gesaneerd te worden. Door de bebouwing te slopen zal eveneens het aanwezige asbest worden verwijderd, hetgeen vanuit veiligheids oogpunt en de volksgezondheid wenselijk is.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort
Indien het aanbod van nestgelegenheid en roestplaatsen van de Kerkuil niet in stand wordt gehouden zal dit een effect op de populatiegrootte hebben. Zonder de inzet van kerkuilengroepen die de zorg voor het behoud en onderhoud van nestkasten op zich nemen, zal de grootte van de populatie in de regio bepaald worden door het aanbod aan nestlocaties. In goede muizenjaren betekent dit dat er grote druk op het bestaande bestand aan nestlocaties zal zijn. De soort kent grote schommelingen in de populatie, al naar gelang het prooiaanbod. Goede muizenjaren zijn van belang om populaties te kunnen laten herstellen. Jonge kerkuilen hebben een beperkte actieradius waarbinnen ze zelf nestgelegenheid zoeken. Daarom zal het aanbod aan nestkasten in de regio op peil gehouden moeten worden en kan er niet vanuit worden gegaan dat in de omgeving alternatieve nestlocaties en roestplaatsen aanwezig zijn.

Door het totale aanbod en ruimtelijke verspreiding van nestkasten in de omgeving op peil te houden, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort op lange termijn voorkomen.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Kerkuil.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

M.J.B. Kaal

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

bijlage:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

